10/03/2022

Μικρασιατική Καταστροφή: Φωτογραφία-αποτύπωμα μιας προσφυγικής ιστορίας

/ Επικαιρότητα

Μια φωτογραφία που φυλάσσεται στο Μουσείο Προσφυγικής Μνήμης 1922 και έχει βγει στη Μυτιλήνη το 1923, δημοσιοποίησε σήμερα ο πρόεδρος του Συλλόγου Μικρασιατών Σκάλας Λουτρών Μυτιλήνης «Το Δελφίνι» Δημήτρης Παπαχρυσός, δημοσιοποιώντας μια απίστευτη προσφυγική ιστορία με αφορμή τη 100ετηρίδα προσφυγικής μνήμης 1922-2022.

«Βρέθηκε στο συρτάρι του Παντελή Σαλιάρη» λέει ο κ. Παπαχρυσός και σύμφωνα με την αφήγηση του, εικονίζει ομάδα 62 Ρωμιών από τα Βουρλά και το Γιατζηλάρ της χερσονήσου της Ερυθραίας που έζησαν κρυμμένοι στα βουνά της περιοχής επί έξι μήνες μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή και οι οποίοι ήρθαν στη Μυτιλήνη κλέβοντας ένα τούρκικο καΐκι.

Στη φωτογραφία αναγνωρίστηκαν σύμφωνα με τη μαρτυρία του γιου του Παντελή

Σαλιάρη, Λευτέρη Θωμαίδη «η Σταματία του Σκαριά, ο Κουτρούλης, ο Θεόφιλος Χατζηδιαμαντής με το παρατσούκλι Χαλίκας, ο Γιάννης Τεβεκέλης, ο Αδάμης και η γυναίκα του η Σκουλάδενα. Μόνο αυτούς ξέρουμε» λέει ο Λευτέρης Θωμαίδης.

Κατά πληροφορίες του Γεωργίου Γκατζώλη η διάσωση των 62 έχει ως εξής:

«Πάνω από του Χατζηνικολή το Κούλα στο βουνό Λικοβούνι βρήκαμε μια σπηλιά και μέναμε πολλές φορές εκεί. Μια μέρα ο Θεόφιλος Χατζηδιαμαντής είδε ένα καΐκι να αράζει στη παραλία του χωριού Ζουμπέκι που είναι κτισμένο στο εσωτερικό της χερσονήσου των Κλαζομενών. Την νύχτα με ένα καλόγερο Καλαματιανό και έναν ακόμα πήγαν και κρύφτηκαν ανάμεσα στα σχοίνα. Όταν οι Τούρκοι ναύτες ανέβηκαν στο χωριό τότε αυτοί πήραν κρυφά το πλοίο και έκαναν πανιά για τη Μυτιλήνη. Όταν έφθασαν ειδοποίησαν τα ανταρτικά (σ.σ. ομάδες προσφύγων στο κίνημα του Πλαστήρα) και ένα αλιευτικό από τη Μυτιλήνη ήρθε στον Κόρακα (χερσόνησο στη βορειοανατολική Λέσβο). Βγήκαν οι αντάρτες χωριανοί μας και μας μάζεψαν κάπου 62 ψυχές ήμασταν».

Στην πίσω πλευρά της φωτογραφίας αυτής διαβάζουμε: «Έτος 1923, μην Μάιος, εις Μυτιλήνην». Δίπλα γράφει: «Εις τα βουνά του Βουρλά, Κόρακα και Κλεφτοβούνια».

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ